

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування

Кафедра охорони праці і безпеки життєдіяльності

03 – 09 – 30

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ТА
ПРОГРАМА

проходження виробничої практики «Охорона праці в
будівництві» для студентів III курсу за напрямом підготовки
6.170202 «Охорона праці»

Рекомендовано методичною
комісією за напрямом підготовки.
6.170202 «Охорона праці»
Протокол № 9 від 13 травня 2014 р.

Рівне – 2014

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Методичні вказівки та програма проходження виробничої практики «Охорона праці в будівництві» для студентів III курсу за напрямом підготовки 6.170202 «Охорона праці» - Рівне: НУВГП, 2014. – 20 с.

Розробники: **В.Л. Филипчук**, д.т.н., професор, кафедри охорони праці і безпеки життєдіяльності

Кухнюк О.М., к.т.н., доцент кафедри охорони праці і безпеки життєдіяльності

Н.М. Прокопчук, доцент кафедри охорони праці і безпеки життєдіяльності

Відповідальний за випуск: **В.Л. Филипчук**, доктор техн. наук, професор, завідувач кафедри охорони праці і безпеки життєдіяльності.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

© Филипчук В.Л.

© Кухнюк О.М.

© Прокопчук Н.М.

@ НУВГП, 2014

1. ВСТУП

Виробнича практика «Охорона праці в будівництві» – це невід’ємна складова частина процесу підготовки спеціалістів і проводиться в сучасних будівельних і водогосподарських організаціях, з якими укладені відповідні договори.

Відповідальність за організацію і контроль виробничої практики несе деканат факультету, а відповідальність за проведення і навчально-методичне керівництво здійснює випускова кафедра. Технологічна практика проводиться на базах, які відповідають вимогам програми і з якими заключені договори. При підготовці спеціалістів за цільовими договорами з підприємствами, організаціями установами проходження практики студентів передбачається в цих організаціях.

Оформлення практиканта на роботу і прикріплення до нього керівника практики від виробництва здійснюється наказом керівника організації.

Дана робоча програма розроблена у відповідності до «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міністерства освіти України від 8.04.1993 р. №93

2. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Опис предмета виробничої практики.

Предмет навчальної дисципліни. Виробнича практика студентів III курсу денної форми навчання за напрямом підготовки 6.170202 «Охорона праці»

Найменування показників	Напрямок підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4	6.170202 «Охорона праці» за професійним спрямуванням «Охорона праці»	Рік підготовки- 3 Семестр – 6 Практика на виробництві – 144 год.
Загальна кількість годин - 144	бакалавр	Вид контролю – диференційований залік

3. МЕТА І ЗАВДАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Мета виробничої практики – це закріплення та розширення теоретичних знань, що отримав студент в університет при вивченні спеціальних дисциплін, оволодіння сучасними методами і формами управління охороною праці на виробництві, придбання виробничих навичок з вибраної спеціальності шляхом безпосередньої участі у виробництві.

Завдання практики:

- вивчення системи управління охороною праці в будівельній чи водогосподарській організації
- вивчення посадових обов'язків керівників структурних підрозділів, в тому числі і з питань охорони праці
- вивчення економічного стимулювання охорони праці, наукової організації праці, планування заходів і коштів на охорону праці
- ознайомитись з основами технологічних процесів, в тому числі і операцій, що забезпечують безпеку праці
- вивчення питань, пов'язаних з роботою служби охорони праці на підприємстві, основні завдання служби, функціональні права та обов'язки, посадові інструкції, відомчі положення про охорону праці, контрольні заходи з перевірки стану охорони праці
- ознайомлення із станом та умовами виробничої санітарії та гігієни праці
- вивчення порядку розслідування і обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на підприємстві
- ознайомлення з проведенням навчання і атестації працюючих, проведенням інструктажів і їх оформленням
- ознайомлення з проведенням атестації робочих місць на відповідність вимогам державних нормативних актів з питань охорони праці

ознайомлення з постановкою та практичним вирішенням питань охорони праці, виробничого середовища

- збір матеріалів для виконання дипломного проектування.

Студент зобов'язаний знати і вміти після проходження виробничої практики:

знати:

- потенційні джерела небезпечних і шкідливих виробничих факторів в будівництві, що можуть спричинити небажані наслідки;
- природу негативного впливу на організм людини різноманітних чинників що можуть бути в будівельній галузі;
- організаційно-правові питання охорони праці основи фізіології, гігієни праці і виробничої санітарії, промислової та пожежної безпеки, що визначені нормативно-правовими актами з охорони праці;

вміти:

- науково обґрунтовувати відповідні заходи захисту працюючих від негативного впливу умов праці та втілювати їх у виробничу діяльність галузі будівництва з метою отримання позитивного впливу умов праці на організм людини, її працездатність, якість та продуктивність праці;
- приймати такі інженерно-технічні рішення, за яких організація праці, обладнання та машини, що задіяні у виробничому процесі не ставали джерелом потенційних небезпек з небажаними наслідками;
- раціонально використовувати основні виробничі фонди та підвищувати економічні результати виробничої діяльності.
- здійснювати та вдосконалювати шляхи використання колективних та індивідуальних засобів захисту працюючих у структурних підрозділах будівельної організації.

4. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Після прибуття на місце практики, на протязі трьох днів, студент зобов'язаний зробити відмітку у шляховому листку щоденника про своє прибуття на підприємство і направити повідомлення з відміткою дати прибуття та початку роботи із копією наказу про зарахування на певну посаду на адресу університету завідувачому практики.

Під час проходження виробничої практики студент зобов'язаний вивчити і відобразити у звіті наступні питання:

- загальні відомості про підприємство, схему підпорядкованості підрозділів
- методи виконання основних будівельно-монтажних робіт, види машин, механізмів, інструментів і пристроїв, які застосовуються при їх виконанні
- методи і способи забезпечення безпечних умов праці при виконанні різних видів робіт
- з'ясувати, які підготовчі роботи виконані до розгортання будівництва на будівельному майданчику (об'єкті практики), включаючи під'їзні шляхи, інженерні мережі, склади, побутові приміщення для працюючих
- методи випробування і контролю якості при виконанні різних видів робіт, організація складання і зберігання будівельних матеріалів і конструкцій
- ознайомитись та навести схему організації будівельного майданчика з розміщенням будівельних машин, які задіяні при виконанні будівельно-монтажних робіт
- вивчити організацію роботи служби охорони праці на підприємстві, призначення служби і основні завдання, що повинні вирішуватися, функціональні права та обов'язки спеціалістів, їх відповідальність
- стан виробничого травматизму, професійних захворювань та аварій на підприємстві

- навести ~~недоліки~~, які буди допущені робітниками і інженерно-технічними працівниками при організації і виконанні будівельно-монтажних робіт
- навести приклади практичного вирішення питань охорони виробничого середовища.

5. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання на практику повинно включати:

- вивчення найбільш уразливих, з точки зору промислової безпеки, елементів технологічних процесів
- аналіз виробничого травматизму, професійних захворювань та аварій на підприємстві
- контроль за станом умов і безпекою праці на будівельному майданчику
- питання охорони довкілля, які вирішуються безпосередньо на будівельному майданчику
- аналіз метеорологічних умов при виконанні будівельно-монтажних робіт в період практики
- нормативно-технічна документація, яка регламентує вимоги до якості будівельно-монтажних робіт
- аналіз та характеристика санітарно-побутових умов праці робітників на будівельному майданчику
- навести технологічні схеми виконання двох-трьох видів робіт, дати характеристику їх оптимальності
- навести способи забезпечення безпечної роботи машин та механізмів при виконанні будівельно-монтажних робіт
- стан виробничої санітарії та гігієни праці а підприємстві
- організація навчання безпечним методам праці та інструктаж на виробництві
- дотримання вимог стандартів з безпеки праці на підприємстві
- вимірювання та випробування техніки на підприємстві і форми обліку її наявності

засоби пожежогасіння, які передбачені на будівельному майданчику

- заходи пожежної профілактики при виконанні різних видів робіт
- вивчення нових матеріалів і виробів, які використовуються на будівельному майданчику
- вивчення оригінальних рішень конструктивних елементів будівель, споруд тощо
- визначення рівня механізації праці на будівельному майданчику
- фотографії порушень вимог безпеки при виконанні будівельно-монтажних роботах

6. ЗАНЯТТЯ ТА ЕКСКУРСІЇ

В період проходження виробничої практики керівник від виробництва проводить із студентами теоретичні заняття з таких тем:

- система управління охороною праці в будівельній організації (2 год)
- розслідування та облік нещасних випадків і професійних захворювань (2 год.)
- організація проведення робіт з підвищеною небезпекою (2 год)

Будівельна організація в якій проходять практику студенти, організовує екскурсії на інші будівельні об'єкти, споруди де використовуються нові матеріали і прогресивні технології виконання робіт

7. ЗМІСТ ЗВІТУ

Звіт про проходження виробничої практики повинен мати наступні розділи:

7.1. Вступ:

У цьому розділі вказується місце строки проходження практики, назва об'єкту, його призначення, відомча приналежність.

7.2. Загальні відомості про організацію.

Наводяться дані про організаційну структуру бази практики, функціональні обов'язки окремих підрозділів і посадових осіб включаючи її обов'язки з охорони праці. Вказується схема структури управління будівельною дільницею. Дається характеристика технічного рівня будівництва, наявність технічної документації, запровадження методів наукової організації праці, системи поопераційного контролю якості будівництва, висвітлюються питання стандартизації, розкривається характер роботи служби охорони праці (її підпорядкування, основні функції, права).

7.3. Методи виконання будівельно-монтажних робіт і стан безпеки праці при їх виконанні.

Це один із основних розділів, де наводяться технологічні схеми виконання робіт з розміщенням машин, механізмів, оснащення і пристроїв, що застосовуються. Організація робочих місць на будівельному майданчику. Вказуються заходи з безпеки праці, гігієни та санітарно-побутового обслуговування робітників, охорони навколишнього середовища.

Особливу увагу необхідно приділити виконанню вимог, правил безпеки в тих видах робіт, у яких приймав участь сам студент.

Якщо на об'єкті за період практики спостерігались випадки порушень вимог, правил безпеки, тоді вони повинні бути відображені у звіті з детальним розглядом причин і наслідків порушень.

Висвітлити вирішення питань охорони праці в проектній документації при виконанні будівельно-монтажних робіт і їх відповідність реальним умовам будівництва.

Дати характеристику гігієнічних та санітарно-побутових умов при виконанні робіт під час проходження практики і їх відповідність вимогам нормативної документації.

Дати характеристику технологічних процесів з точки зору їх впливу на працюючих і навколишнє природне середовище, навести приклади вирішення цих проблем.

Навести заходи пожежної профілактики та засоби пожежогасіння, які передбачені і використовуються в будівельній організації.

Дати основні обов'язки і права служби охорони праці, її роль в системі управління охороною праці на підприємстві.

7.4. Індивідуальне завдання.

Завдання розробляється згідно конкретно поставленої теми, план роботи над якою узгоджується з керівником практики університету.

7.5. Матеріали для дипломного проектування.

Під час проходження практики студент повинен зібрати наступні матеріали, щоб можна було б їх використати при написанні дипломного проекту:

- будгєнплан об'єкта з нанесенням небезпечних зон, санітарно-побутових приміщєнь;
- розташування складських приміщєнь, шляхи під'їзду пожежної техніки
- технологічні карти на виконання різних видів робіт з запроєктованими заходами по охороні праці
- технологічні схеми виконання робіт з розміщенням машин, механізмів, застосування оснащення та пристроїв
- схеми організації робочих місць та будівельної дільниці
- загальні відомості про організацію, схеми підпорядкованості підрозділів, штат підприємства
- технологічні схеми з потенційними небезпечними і шкідливими виробничими факторами, що мають місце в будівельній організації
- методи по ліквідації небезпечних і шкідливих виробничих факторів в проектній документації з метою створення безпечних і здорових умов праці робітників
- графіки і таблиці показників частоти і важкості виробничого травматизму, професійної захворюваності за останні 5-10 років
- акти про нещасні випадки Н-5, Н-1, матеріали, які до них прикладаються
- інструкції з охорони праці для різних будівельних професій.

7.6. Експерсії.

У цьому розділі дається опис усіх об'єктів, на які були проведені експерсії. Кожен об'єкт виділяється самостійним заголовком. По кожному об'єкту дається стисла технічна характеристика: призначення об'єкту, характеристика будівельно-монтажних робіт методи виконання робіт, які бачив студент під час експерсії, прийняті технології виготовлення виробів, стан охорони праці на об'єкті

7.7. Висновки.

В даному розділі студент повинен відмітити свою допомогу виробництву, дати критичні зауваження і пропозиції з покращенням організації та технології робіт з врахуванням питань охорони праці на об'єкті практики. Висловити свої міркування про результати практики, про ступінь її користі, про заходи, які були б спрямовані на її покращення.

8. ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ І ПОРЯДОК ЙОГО ЗАХИСТУ

Після закінчення практики студент складає звіт на оформлення якого календарним графіком практики виділяється 3 дні. До звіту прикладається щоденник, відгук керівника практики від виробництва, службова характеристика студента про роботу на відповідній посаді.

Звіт повинен бути написаний чорнилами, чітким розбірливим почерком з одного боку листа паперу формату А4, з полями. Опис виконання робіт і конструктивних елементів повинен супроводжуватись ілюстраціями у вигляді креслень і схем. Виконаних акуратно, згідно вимог правил технічного креслення. В доповненні о них можуть використовуватись фотографії. Креслення і ескізи дозволяється виконувати олівцем. Їх виконують на окремих аркушах і підшивають у звіт.

Звіт зброшуровують в обгортку з міцного паперу. об'єм звіту 25-30 сторінок (не враховуючи ілюстрації).

Звіт повинен бути повністю складений у період проходження практики, розглянутий і підписаний керівником практики від виробництва, завірений печаткою.

Звіт захищається студентом на виробництві перед комісією, до складу якої входять керівник виробничої практики від підприємства, від університету, керівник служби охорони праці підприємства.

Якщо студент з поважних причин не захистив звіт на місці виробничої практики, то дозволяється його захист комісією, що створюється завідувачем кафедри.

Залік з практики оцінюється диференційно і оцінка з практики враховується на рівні з іншими оцінками, які характеризують успішність студента.

Студент, що не виконав програми практики і отримав незадовільний відгук на базі практики або незадовільну оцінку при складанні заліку, направляється на практику вдруге в період канікул або відраховується з університету.

9. ОBOB'ЯЗКИ СТУДЕНТА

9.1. Обов'язки студента:

- до початку практики одержати від керівника практики НУВГП направлення, щоденник, а також прибути на інструктаж, який організовує кафедра охорони праці і безпеки життєдіяльності разом з деканатом
- своєчасно прибути на базу практики та оформити своє прибуття в відділ кадрів
- негайно (2-3 дні) відправити у відділ виробничої практики НУВГП повідомлення встановленого зразка про прибуття на базу практики
- у повному обсязі виконати всі завдання, передбачені програмою практики
- повністю виконувати діючі у будівельній організації правила внутрішнього розпорядку
- вивчати і суворо дотримуватись правил охорони праці
- нести відповідальність за виконану роботу
- щоденно робити записи в щоденнику про виконані роботи
- своєчасно написати звіт і скласти залік з практики

9.2. Обов'язки керівника практики від НУВГП

- до початку практики проконтролювати підготовленість до практики баз практики до прийняття студентів
- забезпечити проведення всіх організаційних заходів до початку практики (не пізніше, як за 2 тижні до початку практики, провести інструктивні збори, видати робочі програми, індивідуальні завдання)
- проконтролювати забезпечення нормальних умов праці та побуту студентів на базі практики, виконання ними програм, правил техніки безпеки

9.3. Обов'язки керівника практики від виробництва:

- забезпечити студентів практикантів робочими місцями, а також надати їм можливість користування технічною документацією і довідниками, літературою
- забезпечити виконання програми практики, індивідуальних завдань, проведення екскурсій
- проводити обов'язкові інструктажі студентів з охорони праці
- вести табельний контроль відвідування студентами бази практики

Повідомляти ректорат університету про допущені порушення студентами практикантами

10. ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

№ п/п	Теми	Кількість годин
1	Оформлення проходження виробничої практик на підприємстві. Проходження вступного інструктажу у відділі охорони праці.	6
2	Проходження первинного інструктажу з охорони праці на робочому місці. Знайомство з базою виробничої практики.	6
3	Ознайомлення з переліком документації з охорони праці що є в будівельній організації	6
4	Організація і проведення вступного інструктажу з охорони праці і його оформлення. Організація і проведення	23

	<p>первинного, повторного, позапланового і цільового інструктажів з охорони праці і їх оформлення. Ознайомлення з системою управління охороною праці в будівельній організації, посадові обов'язки керівника будівельної організації і керівників структурних підрозділів з питань охорони праці.</p>	
5	<p>Вивчення проектної документації на будівництво різних об'єктів, споруд. Ознайомлення з проектами організації будівництва, з проектами виконання робіт технологічними картами на окремі види робіт. Питання охорони праці в проектній документації.</p>	23
6	<p>Ознайомлення з станом виробничого травматизму і професійних захворювань на підприємстві. Акти ф. Н-5, ф. Н-1, (ф. НПВ) П-3, П-4, П-5 Акти спеціального розслідування. Розслідування та облік аварій в будівельній галузі.</p>	23
7	<p>Ознайомлення з методами випробовування і контролем якості при виконанні різних видів робіт, з організацією складання і зберігання будівельних організацій. Ознайомлення з організацією роботи служби охорони праці на підприємстві, призначення служби і її завдання і права.</p>	23
8	<p>Ознайомлення з організацією будівельного майданчика з використанням будівельних машин і механізмів, що задіяні при виконанні будівельно-монтажних робіт.</p>	14
8	<p>Виконання індивідуального завдання згідно завдання.</p>	8
9	<p>Оформлення звіту з виробничої практики</p>	8
10	<p>Захист звітів з виробничої практики, комісії, що створюється на підприємстві</p>	4
9	<p>ВСЬОГО</p>	144

11. ОХОРОНА ПРАЦІ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Виконання вимог нормативно-правових актів з охорони праці (НПАОП) – це основна умова роботи на будь-якому підприємстві.

Студент, який прибув на об'єкт виробничої практики, допускається до роботи тільки після інструктажів – вступного і первинного на робочому місці. Вступний інструктаж повинен провести інженер з охорони праці а первинний інструктаж на робочому місці керівник практики від підприємства і зареєстровані у відповідних журналах.

При проходженні виробничої практики студент повинен ознайомитись з технологією будівельного процесу, з організацією робочого місця, з правилами безпеки при користуванні ручним електрифікованим інструментом, з правилами використання індивідуальних засобів і небезпечними моментами під час виконання робіт.

Найбільшу небезпеку на виробництві представляють ділянки з механізованими процесами виконання робіт (механізовані, земляні роботи, підйомно-транспортні операції і ін.).

При нещасному випадку, що трапився, потерпілому необхідно надати допомогу, викликати швидку медичну допомогу (лікаря) або направити потерпілого в найближчий медичний заклад.

При перевезенні працівників на вантажних автомобілях необхідно звертати увагу на написи і виконувати їх. Якщо написів немає то потрібно пам'ятати, що на борту автомобіля сидіти заборонено, в кузові стояти не дозволяється.

Купатись в водоймах, що знаходяться біля будівельного майданчика не допускається.

Вищеперераховані основні вимоги безпеки не вичерпують всіх заходів, яких необхідно дотримуватись при проходженні практики. Тому практикант повинен бути уважним, сумлінно вивчати інструкції і правила промислової безпеки під час виконання робіт на даному об'єкті.

Основні вимоги – бути завжди уважним, спостережливим, пам'ятати, що нещасні випадки в абсолютній більшості – це результат незнання або нехтування виконання заходів безпеки.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Критерії оцінювання	К-сть набран. балів	Оцінка		Рівень компетентності
		за 5-ти шкалою	за ЕСТ S	
Практики				
Студент повністю виконав програму практики; звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики; основні положення звіту глибоко обгрунтовані і логічні; звіт має якісне оформлення; під час захисту звіту студент аргументовано доводить набуття ним практичних навичок, передбачених програмою практики	90...100	5	A	Високий (творчий)
Студент повністю виконав програму практики; звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики; основні положення звіту достатньо обгрунтовані; незначне порушення послідовності; прийнятне зовнішнє оформлення; захист звіту дозволяє виявити наявність необхідних практичних умінь, передбачених програмою практики	85 ... 89	4	B	Достатній (конструктивно-варіативний)
Студент повністю виконав програму практики; звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики; але має незначні недоліки, основні положення звіту обгрунтовані; задовільне зовнішнє оформлення звіту; захист звіту дозволяє виявити наявність	75...84		C	

практичних розумінь, в передбачених програму практики, незначні недоліки, які при цьому спостерігаються, студент виправляє сам				
Студент повністю виконав програму практики, звіт відповідає вимогам програми, але має недоліки за структурою і змістом; основні положення звіту недостатньо обгрунтовані з порушенням послідовності; задовільна якість оформлення звіту; захист звіту з незначними недоліками, які студент усуває з допомогою викладача	70...74	3	D	Середній (репродуктивний)
Студент повністю виконав програму практики; звіт має недоліки за структурою і змістом; основні положення звіту недостатньо обгрунтовані з порушенням послідовності; якість зовнішнього оформлення звіту задовільна; захист звіту не дозволяє в повній мірі виявити практичні навички, передбачені програмою практики	60...69		E	
Студент виконав більше 50% програми практики; звіт відповідає вимогам програми практики, але має значні неточності за структурою і змістом; основні положення звіту недостатньо обгрунтовані з порушенням послідовності; якість зовнішнього оформлення звіту задовільна; захист звіту показує, що студент не набув достатніх практичних навичок, передбачених програмою практики	35...59	2	FX	Низький (рецептивно-продуктивний)
Студент виконав менше 50% програми практики і представив звіт незадовільного змісту і якості оформлення; захист звіту показує відсутність практичних навичок, передбачених програмою практики	1...34		F	

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ЄКТС
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
74 – 81	C	Добре
64 – 73	D	Задовільно
60 – 63	E	Задовільно
35 – 59	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання семестрового контролю)
0 - 34	F	незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту)

Розподіл балів, що присвоюється студенту

Виконання обов'язків на базі практики	Правильність написання звіту	Захист звіту	Разом
40	20	40	100

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Жидецький В.Ц., Джигерей В.С., Мельников О.В. Основи охорони праці. – Львів: Афіша, 2000. – 350 с.
2. Охорона праці у водогосподарському будівництві /В.М. Москальова, В.О Турченко, В.Й Чабан, Т.Ю.Гринюк /. – Р.: НУВГП, 2008. – 257 с.

3. Ткачук К.Н., Иванчук Д.Ф. и др. Справочник по охране труда на промышленных предприятиях – К.: Техника, 1991.
4. Пчелинцев В.А., Виноградов Д.В., Контев Д.В. Охрана труда в производстве строительных изделий и конструкций. – М.: Высш. шк., 1986. – 311 с.
5. Ярошевська В.М. Правові питання з охорони праці і екології в будівництві. Рівне: РДТУ, 2000.

Нормативно-правові акти з охорони праці

1. Закон України «Про охорону праці» від 14.10.1992 (остання зміна 23.09.2010).
2. Закон України «Про пожежну безпеку» від 17.12.1993 (остання зміна 29.06.2010)
3. Список виробництв, робіт, професій, посад і показників, зайнятість в яких дає право за віком на пільгових умовах від 16.01.2003 (Остання зміна 24.02.2010)
4. Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці від 01.08.1992.
5. Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу від 27.12.2001.
6. Положення про розробку інструкцій з охорони праці від 29.01.1998.
7. правила безпеки систем газопостачання України від 01.10.1997. (остання зміна 02.11.2005)
8. Правила безпечної експлуатації електроустановок від 06.10.1997 (остання зміна 25.02.2000)
9. Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів від 09.01.1998.
10. Правила пожежної безпеки в Україні від 19.10.2004. (остання зміна 18.02.2008)
11. Типове положення про порядок проведення навчання і перевірку знань з питань охорони праці та перелік робіт з підвищеною небезпекою від 26.01.2005 (остання зміна 16.11.2007)
12. Типове положення про службу охорони праці від 15.11.2004 (остання зміна 02.10.2007)

-
13. ДБНА.3.1-5-96 «Управління, організація і технологія. Організація будівельного виробництва» від 03.04.1996.
14. Закон «Про використання ядерної енергії та радіаційної безпеки» від 08.02.1995 (остання зміна 23.12.2010)
15. Положення про порядок забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту від 24.03.2008 (остання зміна 16.09.2009)
16. Порядок проведення медичних оглядів працівників певних категорій від 21.05.2007
17. Правила охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин від 26.03.2010.

12. Інформаційні ресурси

До складу інформаційних ресурсів навчальної дисципліни

входять:

1. www.nirs.pstu.ac.ru – праці студентів з науково-дослідницької роботи;
2. www.rstu.rv.ua – сайт НУВГП;
3. www.tspu.edu.ua – сайт «Європейська кредитно-трансферна система».
4. Бібліотеки:
 - НУВГП – 33000 м.Рівне, вул. Приходька, 75, навчальний корпус №2;
 - обласна наукова – 33000, м.Рівне, майдан Короленка, 6, тел. 22-10-63, 22-11-74;
 - 5. Рівненський ЦНТЕІ – 33028, м.Рівне, вул. Замкова, 22, к.401, тел. 22-23-44, 62-04-49;
- Інтернет бібліотеки:
 - www.alledu.eur.ru – бібліотека наукової літератури;
 - www.ared.com.ua – каталог авторефератів та дисертацій.
6. Пошукові сайти:
 - www.students.ru
 - www.mavicanet.ru
 - www.usuce.dp.ua
5. Рівненський будинок вчених – 33028, м.Рівне, вул. С.Петлюри, 17, тел. 222582, 265770.